

NECESSITEM PERSONES LLIURES

Eleccions Generals 10 de novembre de 2019

Se'ns convoca **un altre cop a les urnes**. Les quartes Eleccions Generals en quatre anys i segona vegada que es repeteixen per falta d'acord per formar govern. Va passar exactament el mateix ara fa tres anys i, en aquell moment, els resultats no van canviar gaire la composició de les Cambres.
Què n'hem d'aprendre?

Des de fa uns quants anys, els espanyols hem optat per un parlament sense majories clares, que no és més que un reflex de la societat actual i un fruit de la nostra història recent. Aquesta nova configuració accentua la responsabilitat dels nostres representants d'arribar a acords per a formar govern. La nova convocatòria d'eleccions és expressió d'una certa **difficultat a l'hora d'anar més enllà de la pròpia ideologia i d'asseure's a parlar** amb persones que pensen de manera diferent.

Una **imatge** que pot servir per a descriure la nostra situació: **diversos jugadors al voltant d'una taula**. Se'ls reparteixen cartes i, després d'uns minuts mirant-se-les i uns quants més llançant-se mirades, decideixen interrompre la partida; volen unes cartes noves. Però, ¿això ho pot fer un pare que té el fill malalt? En pot demanar un de nou? I quan es viu una situació tensa a la feina, es pot demanar un canvi de cap? I una mare duta al límit per un fill adolescent, pot demanar saltar-se aquesta etapa?

Aquesta incapacitat d'afrontar la realitat, de mirar a la cara el veí i començar l'aventura d'entrar en el misteri de l'altre no és només dels polítics, **ens afecta a tots**. La tensió que

hem viscut a **Catalunya** per les reaccions a la sentència del Tribunal Suprem ha tornat a posar sobre la taula una **divisió radical de la societat** per motius ideològics. Una divisió dins de la societat catalana en la qual participa la resta de la població espanyola.

Partim de la nostra experiència. Les imatges dels enfrontaments entre manifestants i policia han provocat **tristesa** a molta gent, d'una banda i de l'altra. El malestar d'aquestes setmanes parla, en positiu, de l'existència en tots nosaltres d'un desig d'unitat, de fraternitat, de justícia, de veritat i de pau que no aconseguim satisfer amb les nostres pròpies mans. Vet aquí un punt que **ens uneix a tots**. Una cosa que tenim en comú.

Quan reduïm la nostra identitat a les nostres idees polítiques és difícil escapolir-se de la confrontació, la marginació de l'altre i l'odi, sigui de baixa o alta intensitat, gairebé com si pertanyéssim a espècies diferents. Però **l'altre, és només el que pensa?** Que potser no pateix, no s'alegra i se sorprèn com nosaltres? Els nostres **desigs i exigències més elementals** (desig de ser estimats, de ser feliços, exigència de significat, de veritat, de bé) són els que delineen el nostre rostre humà i constitueixen la **base d'una convivència possible**: són el nostre primer recurs polític!

Tant la impossibilitat d'arribar a acords de govern com la divisió a Catalunya ens avisen: **hem de construir sobre una base més sòlida que la llei**. Fins i tot la norma fonamental, la nostra Constitució, fou el producte d'un gran acord de convivència i depèn d'aquest acord.

També succeeix així en una família, que es posa normes per afavorir la vida en comú, però sense l'acord de base, fet de lligams d'història, de raó i afectes, aquestes normes es tornen asfixiants i les relacions decauen.

Després d'anys d'experiència democràtica, veient com s'ha desgastat la nostra convivència, necessitem urgentment **apostar per una educació** que posi al **centre** el que ens uneix i el que caracteritza la nostra humanitat: **les nostres exigències, la nostra recerca de significat**. El **buit existencial** dels joves que aquests dies han incendiat els carrers de Barcelona, com el de tants altres, en altres llocs, que són caldo de cultiu de l'atractiu de la violència o altres formes d'autodestrucció, és un senyal d'alarma.

Però, **hi ha res o algú que estigui a l'altura de la nostra humanitat inquieta? Necessitem persones lliures** en qui veure realitzats els nostres desitjos, que viuen una vida plena, desitjable, atractiva. Persones lliures que no tenen por de trobar-se amb qui és diferent, ans el contrari, es llancen a l'aventura del descobriment de quelcom nou que els enriqueix. Persones que no s'escandalitzen per la nostra humanitat ferida, sinó que la miren amb simpatia, l'acullen!

Com aquell home, fa dos mil anys, que es va acostar al pou de Sicar a demanar aigua a una dona: "«Com és que tu, que ets jueu, em demanes aigua a mi, que soc samaritana?» (Cal recordar que els jueus no es fan amb els samaritans.)" (Jn 4,9). Les diferències per davant (res de nou sota el sol!). Però Jesús no es queda a la superfície i va al fons de la set d'aquella dona: havia tingut cinc homes i ja anava pel sisè. **El que tots miraven amb escàndol o precaució, Jesús ho mirava amb tendresa**: ell havia vingut per saciar aquella set.

Aquests dies, un universitari català, davant de les imatges de violència a Barcelona, es preguntava: "Què busquen aquests nois? Què els empeny a cremar contenidors? Busquen protagonisme, alguna cosa per la qual llevar-se cada matí. Com jo..." I se sorprendia del canvi en la seva mirada: fa només un any hauria reaccionat insultant-los ple de ràbia. Què ha succeït que ha fet possible el canvi? Trobar-se amb unes persones que han mirat amb tendresa la seva humanitat inquieta. **Necessitem entendre "què ens passa" a cadascú per restablir la nostra convivència**.

Així posem les bases per arribar a acords, també en política. Per superar les barreres que ens separen no n'hi ha prou amb les genèriques crides al diàleg, infecundes fins ara. "**La millor manera de dialogar**", diu el papa Francesc, "no és la de parlar i discutir, sinó **fer alguna cosa junts, construir junts** (...), sense por de portar a terme l'èxode necessari en tot diàleg autèntic" (*Discurs a Florència*, novembre de 2015). Recentment, un professor parlava de les diferències ideològiques radicals que existien entre els col·legues del seu col·legi i de les prevencions i tírries que se'n derivaven. La necessitat d'atendre un alumne problemàtic va fer que dos professors s'hi impliquessin junts, col·laborant colze a colze, fins a sorprendre's agraïts per la presència de l'altre.

Al nostre país ens cal "fer junts" a tots els nivells de la societat, sortir de les nostres "zones de seguretat" i embarcar-nos en aquest èxode que ens suggereix el Papa per afrontar qüestions que hem posposat durant dècades, precisament perquè exigien grans acords que anaven més enllà de les majories simples. Tot això serà possible si posem **al centre de la nostra convivència la humanitat que ens uneix i no les idees que ens separen**. Estem cridats a ser **protagonistes** d'aquest moment històric.